

5.3. Առողջապահություն

Տարափոխիկ հիվանդություններ: Ըստ ՀՀ առողջապահության նախարարության ամփոփ տեղեկատվության, հանրապետությունում 2009թ. դեկտեմբերին և հունվար-դեկտեմբերին գրանցվել են հետևյալ տարափոխիկ հիվանդությունները.

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրված տարափոխիկ հիվանդությունների բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշները

Հիվանդությունների անվանումը	2009թ. դեկտեմբեր				2008թ. դեկտեմբեր			
	ընդամենը		որից՝ 0-14 տարեկանների մոտ		ընդամենը		որից՝ 0-14 տարեկանների մոտ	
	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով
Սալմոնելոզային ինֆեկցիաներ	18	0.6	14	2.3	19	0.6	13	2.1
Սուր աղիքային հիվանդություններ	408	12.6	268	44.1	329	10.2	209	33.5
այդ թվում՝ բակտերիալ դիզենտերիա	51	1.6	17	2.8	39	1.2	20	3.2
իերսինիոզ	-	-	-	-	1	0.0	-	-
Էնտերիտներ, կոլիտներ, գաստրոէնտերիտներ, սննդային տոքսիկոինֆեկցիաներ՝ հարուցված հաստատված հարուցիչներով	112	3.5	90	14.8	108	3.3	84	13.5
սուր աղիքային ինֆեկցիաներ՝ չհաստատված և չճշգրտված հարուցիչներով	245	7.6	161	26.5	181	5.6	105	16.8
Բրուցելյոզ առաջնակի ախտորոշված	15	0.5	2	0.3	9	0.3	1	0.2
Հարակապույտ հազ	1	0.0	1	0.2	2	0.1	2	0.3
Մենինգոկոկային ինֆեկցիա	1	0.0	1	0.2	4	0.1	3	0.5
ՉԻԱՀ	6	0.2	-	-	9	0.3	-	-
ՄԻԱՎ	15	0.5	-	-	18	0.6	-	-
Սուր թորչումած պարալիչ	2	0.1	2	0.3	-	-	-	-
Վիրուսային հեպատիտ	57	1.8	10	1.6	103	3.2	53	8.5
որից՝ հեպատիտ Ա	43	1.3	9	1.5	89	2.8	53	8.5
հեպատիտ Բ	10	0.3	1	0.2	8	0.2	-	-
Ինֆեկցիոն մոնոնուկլեոզ	21	0.6	16	2.6	18	0.6	11	1.8
Պարոտիտ համաճարակային	6	0.2	5	0.8	10	0.3	9	1.4
Վերին շնչուղիների սուր ինֆեկցիաներ	45388	1403.5	24959	4107.8	13263	411.1	9422	1509.0
Գրիպ	132	4.1	55	9.1	4	0.1	-	-
Շնչառական օրգանների տուբերկուլյոզ	115	3.6	3	0.5	98	3.0	3	0.5
Գոնոկոկային վարակ (հոնորեա)	1	0.0	-	-	-	-	-	-
Քոս	33	1.0	15	2.5	38	1.2	13	2.1
Ոջլոտություն	54	1.7	51	8.4	61	1.9	58	9.3
Լեշմանյոզ	2	0.2	1	0.5	-	-	-	-

Հայաստանի Հանրապետությունում արձանագրված տարափոխիկ հիվանդությունների բացարձակ և հարաբերական ցուցանիշները

Հիվանդությունների անվանումը	2009թ. հունվար-դեկտեմբեր				2008թ. հունվար-դեկտեմբեր			
	ընդամենը		որից՝ 0-14 տարեկանների մոտ		ընդամենը		որից՝ 0-14 տարեկանների մոտ	
	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 բնակչի հաշվով	արձանագրված դեպքերի քանակը	հարաբերական ցուցանիշը 100000 համապատասխան տարիքի բնակչի հաշվով
Որովայնային տիֆ	1	0.0	-	-	11	0.3	3	0.5
Պարատիֆ A,B,C	1	0.0	-	-	1	0.0	1	0.2
Սալմոնելոզային ինֆեկցիաներ	451	13.9	223	36.7	385	11.9	231	37.0
Սուր աղիքային հիվանդություններ	5666	175.2	3950	650.1	5767	178.7	3852	616.9
այդ թվում՝ բակտերիալ դիզենտերիա	871	26.9	460	75.7	846	26.2	482	77.2
իերսինիոզ	7	0.2	-	-	3	0.1	1	0.2
Էնտերիտներ, կոլիտներ, գաստրոէնտերիտներ, սննդային տոքսիկոինֆեկցիաներ՝ հարուցված հաստատված հարուցիչներով	1817	56.2	1507	248.0	1609	49.9	1279	204.8
սուր աղիքային ինֆեկցիաներ՝ չհաստատված և չճշգրտված հարուցիչներով	2971	91.9	1983	326.4	3309	102.6	2090	334.7
Դիզենտերիայի մանրէակիր	13	0.4	4	0.7	22	0.7	8	1.3
Տուլարեմիա	1	0.0	-	-	-	-	-	-
Սիբիրյան խոց	-	-	-	-	2	0.1	-	-
Բրուցելյոզ առաջնակի ախտորոշված	346	10.7	33	5.4	289	9.0	24	3.8
Դիֆթերիա	1	0.0	-	-	-	-	-	-
Կապույտ հազ	11	0.3	11	1.8	3	0.1	3	0.5
Հարակապույտ հազ	26	0.8	23	3.8	21	0.7	20	3.2
Մենինգոկոկային ինֆեկցիա	16	0.5	12	2.0	17	0.5	13	2.1
ՉԻԱՀ	82	2.5	2	0.3	83	2.6	-	-
ՄԻԱՎ	149	4.6	3	0.5	136	4.2	-	-
Սուր թորչոմած պարալիչ	9	0.3	9	1.5	18	0.6	18	2.9
Վիրուսային հեպատիտ	826	25.5	337	55.5	1043	32.3	459	73.5
որից՝ հեպատիտ Ա	624	19.3	333	54.8	828	25.7	448	71.7
հեպատիտ Բ	90	2.8	2	0.3	111	3.4	8	1.3
Կատարություն	1	0.0	1	0.2	2	0.1	1	0.2
Ինֆեկցիոն մոնոնուկլեոզ	192	5.9	129	21.2	140	4.3	84	13.5
Պարոտիտ համաճարակային	71	2.2	54	8.9	98	3.0	80	12.8
Մալարիա առաջնակի հայտնաբերված	-	-	-	-	1	0.0	-	-
Լեպտոսպիրոզ	3	0.1	-	-	3	0.1	-	-
Վերին շնչուղիների սուր ինֆեկցիաներ	191541	5922.7	126364	20797.2	94580	2931.3	62842	10064.4
Գրիպ	293	9.1	102	16.8	198	6.1	77	12.3
Շնչառական օրգանների տուբերկոլյոզ	1260	39.0	24	3.9	1135	35.2	50	8.0
Սիֆիլիս	5	0.2	-	-	5	0.2	-	-
Գոնոկոկային վարակ (հոնորեա)	23	0.7	-	-	20	0.6	-	-
Քոս	336	10.4	119	19.6	312	9.7	119	19.1
Ոջլտություն	1410	43.6	1365	224.7	2487	77.1	2447	391.9
Լեշմանյոզ	14	0.4	11	1.8	4	0.1	4	0.6

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

Մարդու իմունային անբավարարության վիրուսի (ՄԻԱՎ) նկատմամբ շճաբանական հետազոտությունների արդյունքները: Ըստ ՁԻԱՀ-ի կանխարգելման հանրապետական կենտրոնի ամփոփ տեղեկատվության, 2009թ. հանրապետությունում ՄԻԱՎ-ի հետազոտությունների արդյունքների վերաբերյալ տվյալները ներկայացված են ստորև աղյուսակներում.

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ նրանց սեռատարիքային խմբերի և ըստ բնակության վայրի, 2009թ.

(մարդ)

Տարիքը	ք.Երևան		Այլ քաղաքներ		Գյուղեր		Ընդամենը	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
Մինչև 15	108	168	61	59	55	49	224	276
15-19	1213	1205	1434	319	1330	175	3977	1699
20-29	13250	2870	11322	1332	8735	740	33307	4942
30-39	5586	2132	2997	730	1688	387	10271	3249
40-49	2645	1768	972	541	584	335	4201	2644
50-59	1852	1570	521	310	270	163	2643	2043
60 և բարձր	592	813	149	170	116	139	857	1122
Ընդամենը	25246	10526	17456	3461	12778	1988	55480	15975

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված ՀՀ քաղաքացիների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ սեռի, 2009թ.

(մարդ)

	Հետազոտվածներ		Շճադրական		ՄԻԱՎ վարակիչներ	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
ՁԻԱՀ-ով հիվանդի կամ շճադրականի հետ սեռական հարաբերություն ունեցածներ	66	15	13	8	13	6
ՄԻԱՎ-ով վարակիչի մայրերից ծնված երեխաներ	14	16	2	1	2	1
Թմրամիջոցների ներարկային գործածողներ	-	293	-	15	-	15
Հոմո և բիսեքսուալներ	22	183	-	4	-	3
Սեռավարակներ ունեցողներ	387	35	2	-	1	-
Անկանոն սեռական կյանք վարողներ	70	6	1	-	1	-
1 ամսից ավել արտերկրում գտնվածներ	24	68	2	21	2	20
Դոնորներ	7796	7381	10	15	-	1
Հղիներ	40679	X	22	X	12	X
նրանցից՝ 15-24 տարեկան	20532	X	3	X	2	X
Զինձառայողներ	4	455	-	-	-	-
Ազատագրված վայրերում գտնվողներ	11	329	-	7	-	5
Կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ	3541	3181	18	70	11	37
Անանուն հետազոտվածներ	172	308	12	8	11	6
ՁԻԱՀ-ով հիվանդի կամ շճադրականի հետ կեն-ցաղային կամ բժշկական կոնտակտ ունեցողներ	56	9	-	-	-	-
Կլինիկական ցուցումներով հետազոտված երեխաներ	126	236	-	-	-	-
Այլ	2512	3460	2	12	-	2
Ընդամենը	55480	15975	84	161	53	96

5.ՍՈՑԻԱԼ-ԺՈՂՈՎՐԴԱԳՐԱԿԱՆ ՀԱՏՎԱԾ

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտված օտարերկրյա քաղաքացիների թվաքանակի բաշխվածությունն ըստ սեռի, 2009թ.

(մարդ)

	Հետազոտվածներ		Շճադրական		ՄԻԱՎ վարակակիրներ	
	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ	կին	տղամարդ
ՄԻԱՎ-ով վարակակիր մայրերից ծնված երեխաներ	-	1	-	-	-	-
Հում և բիսեքսուալներ	-	1	-	-	-	-
Հղիներ	3	X	-	X	-	X
նրանցից՝ 15-24 տարեկան	3	X	-	X	-	X
Զինճառայողներ	3	18	-	-	-	-
Կլինիկական ցուցումներով հետազոտված մեծահասակներ	-	5	-	1	-	1
Անանուն հետազոտվածներ	2	2	-	-	-	-
Այլ	14	46	-	2	-	-
Ընդամենը	22	73	-	3	-	1

ՄԻԱՎ-ի նկատմամբ հետազոտությունների քանակական բաշխվածությունն ըստ քաղաքացիության, 2009թ.

(միավոր)

	Կին	Տղամարդ
ՀՀ քաղաքացիների հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	57465	17710
Օտարերկրյա քաղաքացիների հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	22	83
Հետազոտությունների ընդհանուր քանակը	57487	17793